

povezana z migranti, drugi pa so menili, da učitelji na oddelku posvečamo vprašanju migracij preveliko pozornost. Med vsemi omenjenimi polemikami pa prav ta polemika lahko postane najbolj plodna, saj gre v njej za resnično tehtna vprašanja.

Namreč, hitro spreminjajoče se okoliščine silijo humanistiko v hitre odzive, zlasti kadar se znajdejo na mizi najbolj pereče teme dneva. Humanistika nikakor ne more ostajati v slonokoščenem stolpu, ločenem od aktualnega dogajanja: vsak tak poizkus ima lahko zanjo trajno negativne posledice. Po drugi strani pa spet ni sprejemljivo, da se dnevnim temam posveča preveliko pozornost: tak pristop jo namreč lahko zapelje stran od znanstvenosti. Neugoden položaj med Scilo in Karibdo sili v premislek o tem, kako naprej. Na to vprašanje si mora vsak dan sproti odgovarjati vsak etnolog/kulturni antropolog, še zlasti pa prihajajoče generacije. V svoji zgodovini je bila naša veda eno od pomembnih orodij oblikovanja družbenih identitet, v hitro spreminjajočih se okoliščinah njenega sodobnega delovanja pa se utegne zgoditi, da bodo družbene okoliščine bolj oblikovale njo.

Novi časi in nove okoliščine so tedaj na dnevnih red postavljale vedno nova vprašanja, ki so terjala odgovore, če smo se hoteli prilagajati spremembam, zdaj edini stalnici delovanja oddelka, in na ta način ohraniti aktualnost in širši družbeni pomen svoje znanstvene discipline. Ves čas pa je ostalo še naprej aktualno vprašanje odnosa do ideologije in politike, v času političnega pluralizma tudi do političnih strank. Vprašanje se ne le ponavlja z veliko trdoživostjo, temveč ohranja svoj nekdanji pomen. Namreč, če se neka veda ali raziskovalna in/ali pedagoška institucija preveč tesno poveže z eno politično opcijo, to hkrati povzroči, da ta postane – v očeh konkurenčne politične opcije – negativno politično opredeljena. S tem delovanjem je povezana nevarna možnost, da znanstvenim spoznanjem – tudi tistim povsem nepolitičnim – damo politični predznak. Po drugi strani, kar morda najboljšo ponazarjajo prav trije ustanovitelji etnologije/kulturne antropologije kot akademske discipline, pa smo seveda vsi, vključno z

univerzitetnimi učitelji, politična bitja in se politiki ne moremo povsem izogniti, pa če si še tako prizadevamo za to.

Red. prof. dr. Božidar Jezernik je diplomiral na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, magistriral in doktoriral pa na Filozofski fakulteti; podoktorski študij je opravil na London School of Economics. Je profesor za etnologijo Balkana in kulturno antropologijo in vodja programske skupine Slovenske identitete v evropskem in svetovnem kontekstu ter temeljnega raziskovalnega projekta Dediščina prve svetovne vojne: reprezentacije in reinterpretacije. Je avtor več znanstvenih monografij. Za svoje znanstveno-raziskovalno delo je prejel Kajuhovo nagrado (1984), Gourmand Award »Best Coffee Book« (2014) in Murkovo nagrado za življenjsko delo (2015).

Red. prof. dr. Primož Južnič

Zadnja leta so bila na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo zelo dejavna in razgibana. Zagotovo gre za področja, ki so pod velikim vplivom razvoja informacijske družbe, zato smo sprememb vajeni in nanje pripravljeni.

Začeli bi z zakonskimi spremembami, saj pomembno določajo dejavnosti, za katere izobražujemo na oddelku. Novembra 2015 so bile objavljene sprejete spremembe Zakona o knjižničarstvu, ki določajo zakonske osnove delovanja knjižničarstva kot javne službe. Predstavniki oddelka smo aktivno sodelovali pri pripravi strokovnih osnov, predlogih, spremembah in razpravah o zakonu. Zakon je tako, po več kot 15 letih, med drugim določil tudi, kdo lahko opravlja dela bibliotekarja. Za tiste, ki nimajo izobrazbe s tega področja, zahteva znanja iz temeljnih vsebin, seveda pridobljenih v okviru akreditiranih študijskih programov. Bibliotekarski izpit ni več preverjanje znanja, kot je bil pred temi spremembami, temveč preverjanje usposobljenosti za strokovno delo, torej licenca. Na oddelku smo imeli že pozitivno izkušnjo s podobnim programom za šolske knjižničarje, študijskim

Gre za področja, ki so pod velikim vplivom razvoja informacijske družbe, zato smo sprememb vajeni in nanje pripravljeni.

programom za izpopolnjevanje iz knjižničarstva, ki je bil prav tako namenjen pridobivanju ustreznih znanj. Tega smo preoblikovali v program, ki ima dve smeri, eno za šolske knjižnice in drugo oblikovano v skladu s spremembami Zakona o knjižničarstvu in Pravilnika o bibliotekarskem izpitu. V študijskem letu 2018/19 smo tudi prvič vpisovali kandidatke in kandidate v dvopredmetni program na prvi stopnji. Tak program smo sicer že imeli pred bolonjsko reformo, a smo ga v celoti prenovili in prilagodili ostalim spremenjenim študijskim programom.

Druga pomembna oblika spremljanja sprememb v okolju je sodelovanje z zaposlovalci in praktiki v profesiji. V naših visokošolskih programih praktikum služi kot posebna vez med teorijo na eni strani ter praktičnim delom in stroko na drugi strani in ga tudi uporabljamo pri pripravi diplomantov za strokovno delo. Poteka v tretjem letniku prve stopnje in v drugem letniku druge stopnje. Ti programi uporabljajo koncept praktikuma kot modela za izboljšanje. Diplomo prve stopnje smo preoblikovali v diplomski seminar s praktikumom, temo seminarja predlagajo strokovnjaki iz ustanov, kjer študentje opravljajo prakso. Tudi vse več magistrskih nalog nastaja na osnovi predlogov in sugestij iz prakse. Z mentoricami in mentorji se tudi redno sestajamo in si izmenjavamo izkušnje ter poskušamo čim bolj izboljšati potek praktičnega usposabljanja. Študentke in študentje prakso opravljajo v različnih ustanovah od knjižnic do založb, kar bistveno vpliva na zaposljivost in zaposlovanje naših diplomantk in diplomantov. Poizvedbe, ki smo jih v obliki anket opravili med

mentoriciami in mentorji, in njihove ocene praks kažejo na visoko zadovoljstvo z delom naših študentk in študentov, kar nas navdaja s posebnim zadovoljstvom.

Tretja oblika obvladovanja in prilagajanja spremembam je raziskovalno delo na oddelku. Sodelavci in sodelavke sicer delujemo v veliki meri mednarodno, sodelujemo v mednarodnih projektih in s tujimi raziskovalci, objavljamo rezultate svojega raziskovalnega dela v uglednih mednarodnih znanstvenih revijah in založbah. S tem spremljamo novosti v stroki in jih tudi lažje prenašamo študentkam in študentom. V letu 2017, ko smo praznovali 30 let oddelka, smo na strokovnem posvetovanju Zveze bibliotekarskih društev Slovenije z rezultati našega raziskovalnega dela seznanili tudi strokovno javnost v Sloveniji. Zelo pomemben je vpliv raziskovalnega dela na pedagoški proces, saj tako pridobljena nova znanja redno vključujemo v pedagoški proces in s tem študentke in študente usposabljammo za njihovo samostojno raziskovanje. Raziskovalno delo sicer poteka na različnih področjih, praviloma v okviru kateder oddelka. Izpostavil bi naslednja širša področja:

- Katedra za bibliotekarstvo
 - Praktikum in pedagoški proces
 - Primerjava ekspertnih ocen in bibliometrijskih indikatorjev pri izbiri projektov za financiranje
 - Primerjava različnih virov za podatke o citiranosti
 - Informacijsko vedenje raziskovalcev
- Katedra za informacijsko znanost
 - Razvoj modela FRBR
 - Vizualizacija bibliografskih podatkov

- Preučevanje informacijskega vedenja različnih skupin
- Potek katalogizacijskega procesa in potrebe končnih uporabnikov
- Katedra za knjigarstvo
 - Raziskovanje branja po svetu in doma
 - Razvoj knjižnih trgov
 - Učbeniki
 - Kakovost založniških standardov

Strokovno delovanje sodelavk in sodelavcev oddelka poteka v dveh oblikah. Prva je javno nastopanje, predvsem v medijih, ko je potrebno razložiti in pojasniti delovanje ali razvoj na naših področjih. Drugi pomembni element pa je sodelovanje v različnih strokovnih in profesionalnih telesih, odborih, svetih in komisijah. Sodelavke in sodelavci oddelka v njih aktivno delujemo, zelo pogosto jih tudi vodimo. Pomen tega delovanja je dvojen: po eni strani s tem lahko pomembno vplivamo na delovanje in razvoj področja, po drugi strani pa tako ohranjamo stik s prakso. S tem stroko prenašamo tudi med praktike, ki morda ne spremljajo redno in v celoti naših znanstvenih objav.

Dr. Primož Južnič je redni profesor na Oddelku za bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo, raziskuje in poučuje bibliometrijo in izgradnjo knjižničnih zbirk. Pred prihodom na Filozofsko fakulteto leta 2004 je bil vodja različnih specialnih in visokošolskih knjižnic. Bil je tudi direktor Univerzitetnega računalniškega centra in deloval kot ekspert za informatiko pri Evropski komisiji. Vodil je različna strokovna telesa v Sloveniji in v svetu, med drugim Strokovno telo za mednarodno literaturo pri ARRS in sekcijo za izobraževanje in usposabljanje IFLA. V zadnjih letih je vodil tri ciljne raziskovalne projekte s področja bibliometrije.

Red. prof. dr. Branka Kalenić Ramšak

UBI CONCORDIA, IBI VICTORIA

Stoletnico delovanja *Universitas Labe-censis* in Filozofske fakultete bomo praznovali tudi na Oddelku za romanske

jezike in književnosti. Da je obstajal interes za visokošolski študij romanskih jezikov, je zapisano v dokumentih o ustanovitvi Univerze, v katerih se omenjajo tudi romanisti. Vse se je začelo s študijem francoščine v prvem akademskem letu rednega delovanja Univerze (1920/21), nadaljevalo s študijem italijanščine (1937/38) in nekaj desetletij pozneje še s študijem španščine (1981/82). Vsekakor pa je interes za poznavanje in učenje romanskih jezikov obstajal že veliko pred letom 1919, bodisi iz političnih razlogov, na primer zaradi odnosov s sosednjo Italijo ali pomena francoščine v času Ilirskih provinc 1809–13, bodisi zaradi želje po kulturni povezanosti z romanskim svetom, na primer zaradi prevajanja bogate romanske književne dediščine.

Naš oddelek je skozi sto let počasi rasel, se širil in duhovno bogatil – ustanavljali smo nove študijske programe in katedre, dodajali nove vsebine, vpeljevali vedno nove lektorate romanskih jezikov, začeli z izdajanjem mednarodnih znanstvenih revij, se pedagoško, znanstveno in strokovno uveljavljali doma in po svetu. Trdno verjamem, da bomo v kratkem lahko prvič razpisali tudi nov študijski program portugalskega jezika in književnosti. Kako pomembno je povezovanje, smo romanisti vedeli že veliko pred strategijo o internacionalizaciji ali evropskimi programi mobilnosti, saj smo spleтали številne mednarodne vezi s tujimi visokošolskimi institucijami in strokovnjaki, ki so prihajali k nam kot gostujoči profesorji, nekateri pa so postali naši kolegi. Vedno smo z veseljem sodelovali z drugimi oddelki, fakultetami in univerzami, tudi s predstavniki drugih znanstvenih in umetniških področij. Odprt duhovni prostor, ki razvija človeško svobodo – poetično ga lahko poimenujemo *nedoumljivo veselje* ali *neizmerni prostor* –, predstavlja jedro dolgoročne romanistične strategije.

Ob praznovanju rojstnega dne, še posebej če gre za častitljivih sto let, se zdi nujno priklicati iz spomina najbolj izstopajočo značilnost slavljenja – zame so to zagotovo razumevajoči in spoštljivi kolegialni odnosi, ki so mi jih kot nepisan kodeks posredovali moji predhodniki in ki jih spoštujemo vsi, ki domujemo v romanistični hiši. Kljub številnim kriznim obdobjem,